

Pla docent

1. Dades descriptives de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Victimologia i Mediació

Curs acadèmic: 2012-2013

Curs: quart

Trimestre: primer

Titulació / Estudis: grau en Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció

Nombre de crèdits ECTS: 5

Hores de dedicació de l'estudiant: 125

Llengua o llengües de la docència: totes les sessions s'impartiran en castellà excepte les sessions 5, 6 i 7, que s'impartiran en català

Professorat: Tania Reneaum i Rosario Soler

Tutories: els dimecres d'11.00 a 13.00 hores, despatx 40.127 (amb cita prèvia)

2. Presentació de l'assignatura

En aquesta assignatura es fa un estudi introductori sobre les víctimes del delictes i es revisen les teories que expliquen la victimització i els debats actuals respecte el rol de la víctima en el sistema de justícia penal.

També ens aproparem a un cas pràctic a través dels programes de mediació entre víctima i victimari. Partirem d'una anàlisi general de la mediació i de la justícia restaurativa per conèixer alguns casos i la seva metodologia d'intervenció.

3. Competències a assolir en l'assignatura

Competències generals	Competències específiques
Instrumentals G.1. Capacitat per expressar-se i comunicar-se correctament en català i castellà. G.5. Capacitat de gestionar la informació: selecció de fonts, síntesi de la informació i avaluació crítica de la informació rellevant. Interpersonals G.7. Capacitat de treballar en equip: iniciativa i habilitats cooperatives. Sistèmiques G.6. Capacitat per aplicar els coneixements teòrics a situacions i problemes reals.	E.20. Ser capaç d'identificar les principals institucions jurídiques. E.21. Identificar els principals problemes i discussions relacionades amb la resposta del sistema penal a les víctimes del delictes E.34. Conèixer i avaluar formes alternatives de resolució de conflictes (mediació).

4. Continguts

Bloc 1. LA VICTIMOLOGIA I LES FONTS D'INFORMACIÓ DE LA VICTIMITZACIÓ

1. El redescobriment de les víctimes del delicte per part del sistema de justícia penal.
2. La (complexa) relació entre les víctimes del delicte i el sistema de justícia penal.
3. Les necessitats de les víctimes.
4. Les enquestes de victimització.

Bloc 2. MEDIACIÓ

5. Mètodes de resolució de conflictes, elements fonamentals i àmbits d'aplicació i metodologia.
6. Justícia restaurativa i mediació reparadora: característiques de les parts. Diferents casos.
7. El procés de mediació en l'àmbit penal i altres solucions extrajudicials.

Bloc 3. LES VÍCTIMES DE DELICTES CONCRETES

8. Els tipus de víctimes.
9. Les dones i els nens, víctimes del delicte.
10. Les víctimes de terrorisme.

5. Avaluació

L'assignatura s'avaluarà de la manera següent manera:

1. La nota final és sobre 10.
2. En una de les classes magistrals es farà un examen sorpresa (10% del total de la nota final). Si no s'assisteix a la classe en la qual es fa l'examen sorpresa, aquest no es pot recuperar.
3. En una de les cinc sessions de seminari, els alumnes hauran de lliurar un treball (30% del total de la nota final).
4. L'examen final tindrà un valor de 6 punts (60% del total de la nota final).

Els lliuraments dels treballs es regiran per les regles següents:

1. Els treballs s'han de lliurar en la data convinguda. NO s'acceptaran treballs extemporanis.
2. Els treballs han de ser originals i propis. La deshonestat acadèmica (el plagi) implica suspendre l'assignatura.
3. Les citacions literals de textos s'han de fer sempre entre cometes o en cursiva i indicant la font de la qual s'ha extret la informació.

Recuperació de l'assignatura:

D'acord amb les instruccions del degà de Dret (del 21 de maig de 2012), s'entén que un estudiant ha participat en les activitats d'aprenentatge i avaluació contínua durant el trimestre quan ha assistit a classe i ha realitzat els exercicis corresponents a almenys el 50% dels seminaris i altres activitats a l'aula.

D'altra banda, s'entén que un estudiant ha assistit a l'examen final quan el lliura. Només poden participar en el procés de recuperació aquells estudiants que han suspès el conjunt de l'assignatura. No hi ha possibilitat de participar en la recuperació per augmentar la nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5.

La recuperació de l'avaluació contínua consistirà a realitzar els treballs dels seminaris que l'alumne no hagi fet o als quals no hagi assistit, així com a reelaborar o a elaborar el treball final de seminari.

La recuperació de l'examen consistirà en una prova escrita que es realitzarà durant un dels dos dissabtes habilitats en el calendari acadèmic del segon trimestre (2 o 9 de febrer).

Revisió de la nota final:

Els estudiants tenen dret a sol·licitar una revisió de la nota final. Cal remarcar que la revisió NO és una negociació per augmentar la nota, sinó que es tracta d'una conversa amb la professora per conèixer la puntuació de l'examen.

6. Bibliografia i recursos didàctics

Bibliografia bàsica

ANDREW, Karmen. *Crime Victims. An introduction to victimology*. 6a. ed. EUA, 2007.

WALKLATE, Sandra. *Handbook of victims and victimology*. Routledge, 2007.

SOLER, Charo. *Programa de Mediación Penal Juvenil en Cataluña*. Publicación de la Secretaria de Derechos Humanos del Ministerio de Justicia. Argentina: 2007.

Bibliografia complementària

NILS, Christie. *Conflicts as Property. The British Journal of Criminology*. 1997

DIEZ; TAPIA. *Herramientas para trabajar en mediación*. Paidós Mediación, 1999.

GUARDIOLA, M. J.; ALBERTI, M.; CASADO, C.; MARTINS, S.; SUSANNE, G. *És el conferencing una eina útil per als programes de mediació a l'àmbit penal del Departament de Justicia?*. Recerca del Centre d'Estudis i Formació Especialitzada (CEJFE). 2012.

<http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Home/%C3%80mbits/Formaci%C3%B3,%20recerca%20i%20docum/Recerca/Cat%C3%A0leg%20d'investigacions/Per%20ordre%20cronol%C3%B2gic/2012/Conferencing/conferencing.pdf>

Recursos didàctics

World Society of Victimology <http://www.worldsocietyofvictimology.org/>

Programa Compartim (CEJFE). Prevenció i mediació comunitària. Vídeos

- Històries del dia a dia
- Hospitalet 2008
- 5è aniversari
- Mediant en conflictes 2007

<http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia/menuitem.cc15117be9e6a1b6bd6b6410b0c0e1a0/?vgnextoid=73b53cd8a83f7110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=73b53cd8a83f7110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

European Forum for Restorative Justice: Victims Offenders and Community
<http://www.euforumrj.org/>

7. Metodologia

Aquesta assignatura es desenvoluparà mitjançant classes magistrals i seminaris de discussió en els quals es comentaran els treballs dels alumnes.

És recomanable:

1. Llegir el text recomanat per a cadascuna de les classes magistrals.
2. Participar en les classes magistrals. La participació és altament valorada.
3. Revisar l'Aula Global almenys un cop per setmana. Els estudiants hi trobaran els textos per a cadascuna de les sessions de les classes magistrals, la descripció de l'exercici que es realitzarà durant els seminaris i el detall de la feina que han de fer fora de l'aula.
4. Lliurar el treball final dels seminaris en la data indicada per la professora. NO s'acceptaran treballs lliurats extemporàniament.
5. Tenir una actitud professional i congruent amb el "món real"; això inclou: preparar les classes, arribar puntualment a classe, no distreure els companys de classe, no utilitzar telèfons mòbils durant la classe ni els seminaris i, en cas que s'utilitzi ordinador, no consultar pàgines electròniques no vinculades amb les classes.

8. Programació d'activitats

	Activitat a l'aula Agrupament / tipus d'activitat	Hores de treball de l'estudiant	Activitat fora de l'aula Agrupament / tipus d'activitat	Hores de treball de l'estudiant
Setmana 1	Sessió 1. Classe magistral bidireccional: El descobriment de les víctimes per part del sistema de justícia penal	2 hores	Realitzar les lectures recomanades	4 hores
Setmana 2	Sessió 2. Grup. La complexa relació entre les víctimes i el sistema de justícia penal	2 hores	Realitzar les lectures recomanades	5 hores
Setmana 3	Sessió 3. Grup. Classe magistral bidireccional: Les necessitats de les víctimes	2 hores	Realitzar les lectures recomanades Preparació del seminari 1	4 hores 4 hores
Setmana 4	Sessió 4. Les enquestes de victimització Seminari 1: Els programes d'atenció a les víctimes a Catalunya	2 hores 2 hores	Realitzar les lectures recomanades Inici de la preparació del treball 1 de l'avaluació contínua	4 hores 2 hores
Setmana 5	Sessió 5. Mètodes de resolució de conflictes, elements fonamentals i àmbits d'aplicació i metodologia Seminari 2: Les necessitats de les víctimes	2 hores 2 hores	Realitzar les lectures recomanades Preparació del treball 1	4 hores 4 hores
Setmana 6	Sessió 6. Justícia restaurativa i mediació reparadora. Característiques de les parts. Diferents experiències	2 hores 2 hores	Realitzar les lectures recomanades Preparació del treball 1	4 hores 3 hores

	Seminari 3: El treball previ amb les parts.			
Setmana 7	Sessió 7. El procés de mediació en l'àmbit penal i altres solucions extrajudicials	2 hores	Realitzar les lectures recomanades	4 hores
	Seminari 4: El procés de mediació a través d'un cas	2 hores	Preparació i finalització del treball 2	5 hores
Setmana 8	Sessió 8. Els tipus de víctimes	2 hores	Realitzar les lectures recomanades	4 hores
	Seminari 5: Les víctimes de delictes concrets	2 hores	Preparació del treball 1	3 hores
Setmana 9	Sessió 9. Les dones i els nens, víctimes	2 hores	Realitzar les lectures recomanades	4 hores
			Finalització del treball 1	3 hores
Setmana 10	Sessió 10. Les víctimes de terrorisme	2 hores	Estudi per a l'examen final	34 hores
Total hores	Activitats a l'aula	30 hores	Activitats fora de l'aula	95 hores